

دفترچه پاسخ

۱۳۹۸ آبان ماه ۱۷

عمومی دوازدهم

رشته ریاضی

طراحان به ترتیب حروف الفبا

آناهیتا اصغری - فریبا توکلی - میرحسین زاهدی - ساسان عزیزی‌نژاد - امیرحسین مراد	(زبان انگلیسی)
محسنی کیمیر - سیدا حسان هندی	دین و اندیشه
محبوبه ایقسام - ابوالفضل احذف زاده - محمد بختیاری - محسن بیاتی - محمد رضایی‌بقا - فردین سماقی - محمد رضا فرهنگیان - مرتفعی	علی، زبان قرآن
بهزاد جهان‌بخش - حسین رضایی - محمد رضا غفورانی - محمدعلی کاظمی - حامد مقدس زاده - نعمت‌الله مقصودی - فاطمه منصورخاکی	فارسی

گزینشگران و براسراران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	عنوان درس	گزینشگر	گروه و براستاری	ویراستاران زنده‌های ایران	مسئول دروس
فارسی	فارسی	طنین زاهدی کیا	مردم شیرازی	آناهیتا اصغری	فریبا رثوفی
علی، زبان قرآن	علی، زبان قرآن	فاطمه منصورخاکی	حسین رضایی	درویشعلی ابراهیمی - اسماعیل یونس پور	لیلا ایزدی
دین و اندیشه	دین و اندیشه	محمد رضایی‌بقا	سکینه گلشنی	محمد آقاد صالح - صالح احمدی	محمد ناصری
(زبان انگلیسی)	(زبان انگلیسی)	لیلا پهلوان	عبدالرسید شفیعی - مجده همایی	آناهیتا اصغری	فاطمه فلاحت‌پیشه

کروه فنی و تولید

مدیر کروه	ناظمه منصورخاکی
مسئول دفترچه	فرهاد حسین پوری
مسئول نایابات و مطابقات	مدیر، ناظمه رسالتی نسب، مسئول دفترچه، آئنه استندیاری
حروف‌نگاری و مصححه‌آرایی	زهرا فرجی
ناظارت چاپ	سوران تعیینی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب- بین صبا و فلسطین- پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۶۴۶۳۰۲۱

(مریم شمیرانی)

-۶

شکر ← شکر خدا را به جا می آورم. (حذف به قرینه معنوي)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: فیض آب زنده‌رود، چون خضر، خاک‌های مرده‌دل را، تشریف حیات جاودان می‌دهد؛ حذف فعل ندارد.

گزینه «۲»: به قیامت (نگری) / به سلامت (روی): حذف فعل به قرینه لفظی

گزینه «۴»: آن چیز که از همه بهتر است تو همانی؛ حذف فعل ندارد.

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۱۶)

فارسی ۱ و ۳

-۱

معنی درست واژه‌ها:

جلال: بزرگواری، شکوه، از صفات خداوند که به مقام کبریایی او اشاره دارد.
انبساط: خودمانی شدن؛ حالتی که در آن، احساس بیگانگی و ملاحظه و رو دریابیستی نباشد.

فایق: برگزیده، برتر

بنت: دختر (بنات: دختران)

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

-۲

معنی درست واژه‌ها:

مسلک: روش، طریق

اجانب: جمع اجنبی، بیگانگان

دینار: واحد پول، سکه طلا که در گذشته رواج داشته است.

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

-۳

امالی درست کلمات:

احداث و تأسیس

صواب و صحیح

(فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

-۴

جوان و جهان: جناس ناقص / این که یک فرد کهنسال، جوان بخت و خوشبخت باشد، پارادوکس نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: واج‌ارابی صامت «س» / علت این که مگس انگار دست بر سر خود می‌کوبد این است که به حال خوش طوطیان حسرت می‌خورد: حسن تعیل

گزینه «۳»: تنها و بسیار: تضاد / بادیه: استعارة از عشق و راه آن

گزینه «۴»: من مثل شمع جهانی را بسوزانم: تشبیه / ایهام تناسب: پروانه -۱- معنی حاضر: مجوز و رخصت -۲- معنی غایب: حشره پروانه که با شمع تناسب دارد.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

-۵

(مفہمن اصغری)

خنده شرین و تلخی جان کنند: حس آمیزی / «شیرین» ایهام تناسب دارد:

۱- دلنوار و لذتبخش (معنای موردنظر) -۲- بانوی ارمنی، معشوقه خسرو بیرویز (معنای موردنظر نیست اما با فرهاد تناسب دارد.)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تلمیح به داستان حضرت سلیمان اشاره دارد. / تشبیه: خاتم اقبال و سلیمان دل

گزینه «۳»: اسلوب معادله: همان طور که گل برای مرغ گرفتار، چون داغ دل است، مزده گل برای عاشق مستمند شادی آور نیست. / استعارة: داغ دل داشتن مرغ اسیر بند (تشخیص)

گزینه «۴»: تصمین: صاحب تبریزی مصراع دوم را از حافظ تصمین کرده است. / جناس: آن و این

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

(مریم شمیرانی)

-۹

پیام مشترک گزینه‌های دیگر کمال بخشی عشق است، اما در گزینه «۲» شاعر معتقد است عیش و خوشی در روزگار تنگ‌گذستی، گدا را نووتمند می‌کند.

(فارسی ۳، مفہوم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(مفہمن اصغری)

-۱۰

مفهوم «جان‌فشنای در راه وطن» به طور مشترک در آیات مرتبط مطرح شده است، اما در بیت گزینه «۱» مفہوم «ازشمندی و در خطر بودن وطن» بیان شده است.

(فارسی ۳، مفہوم، صفحه ۱۲)

(حسن و سکری- ساری)

-۱۶

در تمام گزینه‌ها به استثنای گزینه «۴» الگوی «صفت اشاره+ صفت عالی + هسته» رعایت شده است. در بیت گزینه «۴» واژه «آن» به تنهایی یک گروه اسمی است که هسته آن که نقش نهاد داشته است، حذف گردید و واژه «آن» یک گروه مستقل نهادی محسوب می‌شود و «کمترین نشار» یک گروه اسمی در نقش مستندی است. (فارسی ا، زبان فارسی، صفحه ۶۶)

(کاظم کاظمی)

-۱۷

ضمایر پیوسته «-ت» و «-م» در کلمات «مت» و «توأم» در نقش متمم به کار رفته‌اند؛ همدمی نیست که سخنی از تو پیش من بگوید و محروم نیست که خبری از من بهسوی تو بیاورد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «-م» در «تیرم»؛ مضاف الیه «-ت» در «آستانت»؛ مضافق الیه گزینه «۳»: «-ت» در «گرت»؛ مضاف الیه «-ت» در «کیات»؛ متمن؛ اگر به شب سرت به آستانه حق نبود، جهانداری در روز برای تو می‌ست نمی‌شد. گزینه «۴»: «-م» در «توام»؛ متمم / «-ش» در «مگرش»؛ مضافق الیه؛ مرغ سپیده‌دم که خبر از تو به من می‌داد، اکتون (خبر) نمی‌دهد، مگر بال و پرس سوتخت.

(فارسی ا، زبان فارسی، صفحه ۸۱)

(ظین زاهدی کا)

-۱۸

مفهوم بیت گزینه «۴»: چون مرگ از تو می‌ترسد، دشمن از میدان رزم تو فرار نمی‌کند، چون مرگ را در میدان نمی‌بینند. مفهوم بیت صورت سوال و سایر گزینه‌ها: سرانجام تمام انسان‌ها مرگ است و فرصت زندگی روزی به پایان خواهد رسید.

(فارسی ا، مفهوم، صفحه ۶۹)

(حسن و سکری- ساری)

-۱۹

مفهوم مشترک همه ایات به استثنای بیت گزینه «۲» جاودانگی عشق حتی پس از مرگ است. در بیت گزینه «۲» این مفهوم دیده نمی‌شود. بیت گزینه «۲» می‌گوید که اگر در راه تو کشته نشدم کاش بعد از مرگ از خاک وجودم برای قبر عاشقانست خشت پسانند.

(فارسی ا، مفهوم، صفحه ۸۱)

(حسن و سکری- ساری)

-۱۱

محل: اندوه، پژمردگی، افسردگی
(فارسی ا، لغت، واژه‌نامه)

(کاظم کاظمی)

-۱۲

غلطهای املایی و شکل درست آن‌ها:

ج) خواست (طلب کرد) ← خاست (برخاست، پدید آمد)
ه) جذر (اصطلاحی در ریاضی) ← جزر (پایین رفتن آب در ریا)
(فارسی ا، اهلاء، ترکیبی)

(سیدیممال طباطبایی نژار)

-۱۳

املای درست آزار و اذیت است.

(فارسی ا، اهلاء، ترکیبی)

(مریم شمیران)

-۱۴

دلیل سکوت من از بیان سخن عشق تو آن است که زبان، راز دل را نمی‌فهمد.
حسن تعليل / تشبيه ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: سیو؛ مجازاً شراب / تلمیح به خضر و آب باقا که در ظلمات است.
گزینه «۲»: رنگینی معنی؛ حس آمیزی / همان طور که زیبارویان از آرایش بی‌نیازند،
حسن معنی از محتوای ارزشمند رنگین و زیبات است.
گزینه «۴»: بال شکستگی؛ اضافه استعاری / سنگ که موسمیابی بال شکسته می‌شود:
تناقض

(فارسی ا، آرایه، ترکیبی)

-

(کاظم کاظمی)

-۱۵

بیت «د»: مجاز؛ چمن ← باغ و بوستان
بیت «ج»: حسن تعليل؛ شاعر دليل مطبوع و معطر بودن نسيم سحری را تأثیرپذيری از عطر گیسوی يار دانسته است.
بیت «ب»: ابهام؛ دوات ← ۱) دوای تو؛ داروی تو ۲) مرگ‌دان، جوهردان
بیت «الف»: ابهام تناسب؛ باز ← ۱) دوباره (معنای پذيرفتني و مسوردنظر) ۲) پرنده

شکاري که با «مرغ» و «شاهين» و «چنگل؛ چنگل» تناسب دارد.

(فارسی ا، آرایه، ترکیبی)

(سیدیممال طباطبایی نژار)

-۲۰

مفهوم بیت سوال و سه گزینه «۱، ۳ و ۴» توجه به ضعیفان و زیردستان

(فارسی ا، مفهوم، صفحه ۶۷)

(فاطمه منصوریان)

-۲۶

«دوستم»: صدیقی، صدیقتی / «بیر درخت»: تحت الشجرة (الشجر) / «شاند»: أجلشت / «خُم»: جرحة، جراخة / «پایش»: رجل، رجالها / «پاک کردم»: ظهرت / «از»: مین / «گیاهان دارویی»: الأعشاب الطبية (موصوف و صفت معرفه) / «برای درمانش»: لعلجها، لعلجها / «استفاده نمودم»: استفدت
نکته هم درسی

«أجلس»: شناد (ثلاثی مزید از باب افعال) / «جلس»: نشست (ثلاثی مجرد)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «جلست» و «اعشاب طبیّة» نادرست است.

گزینه «۳»: «أرجلها» نادرست است.

گزینه «۴»: «جلست»، «لِمُاعْلَجَتِهِ» و «اعشاب طبیّة» نادرست است. (ترجمه)

(فاطمه منصوریان)

-۲۷

آیه شریفه در صورت سوال (آیا مردم را به نیکی فرمان می‌دهید و خودتان را فراموش می‌کنید؟!) با بیت گزینه «۴» که به نصیحتی که واعظان از روی تزویر و ریا به دیگران می‌کنند و خود به آن نمی‌پردازنند، اشاره دارد، هم‌مفهوم است. (مفهوم)

(مسین رضایی)

-۲۸

«الحصارة: تمدن»: جلوه‌های پیشرفت در عرصه‌های دانش و ادبیات است!

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «شانه: ابزاری آهنی برای قطع کردن چوب است!» نادرست است. صحیح: الفاس: تیر

گزینه «۲»: «نقاشی‌ها: کاری خرافی در دین‌هاست!» نادرست است. صحیح: تعدد الالهة أو تقديم القرابين لها

گزینه «۴»: «کشمکش: دردی در سر است!» نادرست است. صحیح: الصداع: سردرد (مفهوم)

(فاطمه منصوریان)

-۲۹

با توجه به ترجمه گزینه‌ها در می‌یابیم گزینه «۴» نادرست است.

ترجمه همه گزینه‌ها

گزینه «۱»: ای راننده، می‌خواهم به موزه بروم! من در خدمت هستم، بفرما ای برادرم!

گزینه «۲»: سیاس‌گزارم، کی به آنجا می‌رسیم؟ / گمان می‌کنم که بعد از چند دقیقه به آن بررسیم! چرا به موزه می‌روی؟!

گزینه «۳»: برای دیدن عکس‌ها و مجسمه‌های افراد مشهور! / بسیار خوب! آیا در این سفر همراهی داری؟!

گزینه «۴»: بله، من برای این سفر آماده‌ام! رسیدیم، آن در موزه است. من از دیدارت خوشحالم!

عربی، زبان قرآن ۱ و ۲

-۲۱

«هل»: آیا / «یستوی»: برابرند، یکسانند / «الذین»: کسانی که / «یعلمون»: می‌دانند

(ترجمه) / «لا یعلمون»: نمی‌دانند

-۲۲

(سین، خانی)

«من خالل»: از طریق / «النقوش»: کنده‌کاری‌ها، نگاره‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۳) /

«النماشیل»: تندیس‌ها / «بیترف» (فعل مضارع مجهول)؛ شناخته می‌شود / «ما»:

چیزی که / «اہمیت بده»: به آن اهتمام ورزیده‌اند / «الشعوب القديمة»: ملت‌های کهن

(رد گزینه «۲»)

-۲۳

(هادر، مقدس زاره - مشهور)

«تجب علينا»: بر ما واجب است / «حماية و إنقاذ»: حمایت و نجات / «الغابات»:

جنگل‌ها (جمع) / «في الطبيعة»: در طبیعت / «إن أسلعنا»: اگر روشن کنیم /

«النار»: آتش / «في الغابة»: در جنگل / «ولأنفنهما»: و آن را خاموش نکنیم /

«فستحرق»: خواهد سوتخت (فعل مضارع مستقبل) / «الأشجار»: درختان (ترجمه)

-۲۴

(فاطمه منصوریان)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «هیچ کسی در خیابان نیست، زیرا ...!» صحیح است.

گزینه «۳»: «اللیت»: ای کاش / «السرور»: شادی (مفرد)

گزینه «۴»: «كأن النساء سقفات أزرق و مترفع»: گویی انسنان، سققی آبی و بلند ...!

(ترجمه)

-۲۵

(محمد رضا غفارانی - کرکان)

فعل «تحسب» مضارع می‌باشد که به اشتباه به شکل ماضی ترجمه شده است.

(ترجمه)

(حامد مدرس‌زاده-مشهور)

-۳۴

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: « فعل مضارع » نادرست است. / گزینه «۲»: « اسم مبالغه » نادرست است.
/ گزینه «۴»: « مؤنث » نادرست است. (قابلی صرفی و مهل اعرابی)

(حامد مدرس‌زاده-مشهور)

-۳۵

کلمه « تَحْذِّفُوا » با توجه به این که فعل ماضی است باید به صورت « تَحْذِّفُوا » می‌آمد.
(هرگز کناری)

(بیهوده چهان‌پیش-قائم‌شهر)

-۳۶

«أَحَبُّ » در گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» اسم تفضیل و مبتداست، ولی در گزینه «۳»،
«أَحَبَّ » فعل مضارع و جمله فعلیه است. (النوع بملات)

(بیهوده چهان‌پیش-قائم‌شهر)

-۳۷

در این گزینه، فعل « تَعْرِفُ » مجھول است (صدقت دوستان هنگام سخن‌ها شناخته
می‌شود). (النوع بملات)

(نعمت‌الله مقنوب‌ی-پوشهر)

-۳۸

نکته مهم درسی

«لا» نفی جنس از میان انواع «لا» دارای معنای نفی بیشتری است، زیرا ماهیت
اسم بعد از خود را به طور کامل نفی می‌کند. (در زندگی یاد گرفتم هیچ میراثی برای
انسان مانند ادب نیست!)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «لا» در این گزینه برای نهی به کار رفته است. (لا یغفلی التلامیذ:
دانش آموzan نباید غفلت کنند!
گزینه «۳»: «لا» در این گزینه برای نهی به کار رفته است. (لا تنتظروا: نگاه نکنید)
گزینه «۴»: «لا» در این گزینه برای نفی فعل مضارع به کار رفته است. (از «لا»
نفی جنس ضعیفتر است). (لا یغتر: تغییر نمی‌دهد) (النوع بملات)

(قاطمه منصور‌گان)

-۳۹

«لَكِنَّ » به معنای « ولی، اما » و برای کامل کردن پیام و برطرف کردن ابهام جمله قبل
از خود است.

(محمدعلی کاظمی-کاشان)

-۴۰

در حروف مشبیه بالفعل حرف « لعل » بر « لمد داشتن » به جزی اشاره دارد.
(النوع بملات)

ترجمه متن در ۵ مطلب:

در دوران‌های قدیم هفت جوان بودند که در دوران حکمرانی یکی از حکمرانان روم
باستان به قام دقیانوس زندگی می‌کردند و بت‌ها را می‌برستیدند. خداوند در
دل‌هایشان نور ایمان افکند و آن‌ها به خداوند یکتا ایمان آوردند. «آن‌ها جوانمردانی
بودند که به خدای خود ایمان آوردند و ما هدایتشان را افزایش دادیم».

پادشاه چهار همه کسانی را که پرستش بت‌ها را نهذیرفتند، می‌کشت ولی به اصحاب
(کهف)، مهلتی برای بازگشت از ایمانشان داد، جوانان بدون ترس از حوات و
سختی‌های آینده برای خاسته و گفتند: «خدای ما پروردگار آسمان‌ها و زمین است و
ما به جای او (به غیر از او) خدایی نخواهیم خواند» آنان فرست را غنیمت شمردند و
به غاری وسیع واقع در کوهی اطراف شهر پنهان برندند. غار در نیمکره شمالی زمین و
به گونه‌ای بود که خورشید، صیحگاهان به سمت راست آن و هنگام غروب به سمت
چپ آن می‌تابیده است. آن مردان در غار برای مدتی بسیار زیاد خوابیدند و هنگامی
که بیدار شدند کاملاً سالم بودند «و آن‌ها در غارشان سیصد سال که نه سال هم
افزون کردند، درنگ کردند (۳۰۹ سال). خواب طولانی اصحاب یکی از
شکفت‌انگیزترین نشانه‌های الهی است و بعد از آن به آن‌ها اصحاب غار گفته شد.

قرآن در طی ۱۸ آیه این داستان را روایت کرده است و این داستان را با این آیه آغاز
می‌کند: «بَا تَوْپِنْدَارِيَ كَهْ (قصه) اصحاب کهف و رقیم با شگفتی از آیات ما بود؟!»
قرآن هدف از داستان آنان را برای اثبات رستاخیز بشریت در نظر گرفته است. خواب
آن شبهی به مرگ و بیداری آن‌ها همچون رستاخیز بود. (و این چنین ما (مردم را)
بر (حال) ایشان آگاه ساختیم تا بدانند که وعده خدا حق است و این که قیامت هیچ
شکی در آن نیست»

(حامد مدرس‌زاده-مشهور)

-۳۰

هدف اصلی از داستان اصحاب کهف اثبات رستاخیز بشریت است. (در ۵ مطلب)

(حامد مدرس‌زاده-مشهور)

-۳۱

طبق متن، اصحاب کهف به مدت ۳۰۹ سال خوابیدند، اما در این گزینه ۳۰۵ سال
(در ۵ مطلب)
بیان شده است.

(حامد مدرس‌زاده-مشهور)

-۳۲

با توجه به ترجمه آیه: «بَا تَوْپِنْدَارِيَ كَهْ (قصه) اصحاب کهف و رقیم (در مقابل این
همه آیات قدرت و عجایب حکمت‌های ما) از آیات عجیب ماست؟!»
يعنی نعمت‌ها و اعجاز بسیار زیادتری وجود دارند که داستان اصحاب کهف در برای
آن‌ها کوچک به شمار می‌آید. فقط کافیست به این همه نعمات الهی در جهان توجه
کنیم، بیت گزینه «۲» با آیه شریفه صورت سوال، هم مفهوم است. (در ۵ مطلب)

(حامد مدرس‌زاده-مشهور)

-۳۳

سبعة شباب (۷) / ثمانية عشر آية (۱۸) / ثمانية سبین (۸) / ازندادوا یستغا (۹)

(در ۵ مطلب)

دین و زندگی ۱۹۳

۴۶

هر فردی متناسب با اعتقادات خویش، مسیر زندگی خود را انتخاب و بر همان اساس رفتار خواهد کرد. زندگی توحیدی نیز شیوه‌ای از زندگی است که ریشه در جهان‌بینی توحیدی دارد و شناخت ریشه‌های هر سکی از زندگی، کمک فراوانی به تصمیم‌گیری درست ما خواهد کرد.

(دین و زندگی^{۱۲۱}، درس ۳، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

توحید در ریویت به این معنایست که تدبیر همه امور از آن خدا و تحت مدیریت اوست. از آن جا که انسان را باید خود را با خدا بررسی می کند، در می یابد که زارع حقیقی و پروپرشن دهنده اصلی زراعت خداست و باید شکرگزار او باشد: «قل أَخْيَرُ
اللَّهِ أَيْفَيْ رَبٌّ وَ هُوَ ربُّ كُلِّ شَيْءٍ».^(۱)

-۵۰-

ترجمه آیه ۹۷ سوره نساء: «کسانی که فرشتگان روح آن‌ها را گرفتند (قض اراوه)، در حالی که به خویشتن ستم کرده بودند، به آن‌ها گفتند: شما در چه حالی بودید؟ گفتند: ما در سرزمین خود، تحت فشار و مستضعف بودیم، فرشتگان گفتند: مگر زمین خدا پنهان نبود که همراهت کنید؟» این گفت و گو و طرف خطاب قرار دادن، دلیلی بر وجود شعور و آگاهی در عالم بروز است.

نها نیوکاران اند که از وحشت روز قیامت در امان اند. پس احسان و نیکواری علت اینمنی آنان از وحشت قیامت است. پس از زنده شدن انسان‌ها در مرحله دوم قیامت و حضور آن‌ها در پیشگاه خداوند، انسان‌های گناه‌کار به دنبال راه فارزی (مفربی) می‌گردند؛ دل‌های آنان سخت هراسان و چشم‌هایشان از ترس به زیر افکنه است.

دلیل نادرستی گزینه‌های «۱» و «۲»؛ مست به نظر رسیدن افراد، در مورد همه مردم است، نه فقط گناه‌کاران.

دوزخیان به خداوند می‌گویند: «برور دگارا شناخت بر ما چهیره شد و ما مردمی
گمراه بودیم، ما را از این جای بیرون بر که اگر به دنیا بازگردیم، عمل صالح انجام
می‌دهیم».

ناله حسرت دوزخیان بلند می‌شود و می‌گویند: «ای کاش، فلان شخص را به عنوان
دوست خود انتخاب نمی‌کردیم، او ما را از یاد خدا بازداشت».

۵۴

(مسنون بیان)

در قیامت، پس از برپاشدن «دادگاه عدل الهی»، رسیدگی به اعمال آغاز می‌شود. اگر عملی حتی به اندازه درهای ناچیز باشد، به حساب آن نیز رسیدگی می‌شود. با دینن نامه اعمال، برخی بدکاران به انکار اعمال ناشایست خود روی می‌آورند جایی که برای نجات خود از مهلاکه به دروغ سوگند می‌خورند که چنین اعمال انجام نداده‌اند.

در این هنگام خداوند بر دهان آن‌ها مهر خاموشی می‌زند (البیوم نختم علی اووههم) و اضا و جوارح آن‌ها به اذن خداوند شروع به سخن گفتن می‌کنند علیه صاحب خود شهادت می‌دهند.

10

طبق آیه «بِاَيْهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَنْخُذُوا عِدْوَى وَعِدْوَكُمْ اُولَيَّاهُ تُلْقَوْنَ عَلَيْهِمُ الْبَأْسَاءُ»^{۴۱} و قد کفرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِّنَ الْحَقِّ ای کسانی که ایمان اور دہادیت، دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید، ایه «کونهای هی که با آنان مهربانی کنید. حال آن که آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر و زیدانند». حق بذری نبودن کافران، موجب شده است که خداوند دستور به عدم دوستی با آنان دهد. فراغ و دوری از ورطه کفر، با ملتزم شدن انسان به توحید عملی که راه راست است، محقق می شود: «فَاعْتَدُوهُمْ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ: پس او را بندگی کنید [اکہ] این راه راست و درست است.»

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

-14-

پیامبر اکرم (ص) می فرماید: «فضل العباده ادمان التّكّر فِي إِنَّهُ وَ فِي قَدْرَتِهِ»
برترین عبادت، اندیشیدن مداوم درباره خدا و قدرت اوست.»

-۴۳
بیت جامی با مقدمه دوم نیازمندی جهان به خدا در پیدایش که در گزینه «۴» آمده است، ارتباط مفهومی دارد.
(سید احسان‌الهی، هندی)
(دین و زندگی، ۲، درس ۱، صفحه ۷)

- 14

پیروان جریان تکفیری، طلب دعا و شفیع قرار دادن دیگران را پرای این که خدا انسان را بخشید، شرک می‌پندازند. متأسفانه این جریان، بزرگترین ضربه را بر اسلام وارد کرد و سبب تغیر برخی از مردم جهان از اسلام شد. (وارد شدن خدشه به محبوبیت جهانی اسلام) مخلوقات، جز به آن خدا نمی‌توانند در جهان تصرف کنند؛ اما چنین اتفاقی به معنی واگذاری ولایت خداوند به دیگری نیست، بلکه بدین معناست که خداوند، پیامبر (ص) را واسطه ولایت خود و رساندۀ فرمان‌هایش قرار داده است.

-18

تشریح گزینه‌های دیگر

- ۱- گزینه «۲»: شناخت حقیقت خدا امکان پذیر نمی‌باشد.
- ۲- گزینه «۳»: با تفکر پیرامون خود می‌توان صفات خدا را شناخت.
- ۳- گزینه «۴»: هستی خداوند برای همگان قابل درک است.

- 50 -

اگر کسی دل به هواي نفس (بٽ درون) سپرده و او را معمود خود قرار هد و اوامش را به فرمان‌های خداوند ترجیح دهد، مذاق آیه «أَرِأَيْتَ مِنْ أَنْذَهُ اللَّهُهُ مِنْ هَذَا مَوَاهِدَ» آیا دیدي آن کسی را که هواي نفس خود را معمود خود گرفت؟ قرار می‌گيرد. برخی از انسان‌ها مانند فرعون که «أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى» می‌گفت و خود را پروردگار خواسته بودند مدرم معرفی می‌کرد (روحیه تقریع)، خود را مالک دیگر جوامع می‌پنداشند و براي آن‌ها تصمیم‌گیری می‌کنند.

-۴- (سیر امامان هندی) توحید به معنای اعتقاد به خدای یگانه است؛ یعنی خدا بی همتاست و شریکی ندارد و این بیانگر اصل و حقیقت توحید است و آیه شریقه «قل هو الله أحد» به اصل و حقیقت توحید اشاره دارد.

زبان انگلیسی ۱ و ۳

(فریبا توکلی)

-۶۱ ترجمه جمله: «در طول تعطیلات گذشتمام کتاب خوبی خواندم، اما پدرم آخر هفتة گذشته (کتابی) حتی بهتر به من داد».
نکته هم درسی صفت تفضیلی یک شخص یا چیز را نسبت به دیگری بیان می‌کند. شکل تفضیلی مفت «better» است و در اینجا بیان به «than» نسبت و «good» چاکرگزین اسم «book» «one» است.

(کرامر)

(فریبا توکلی)

-۶۲ ترجمه جمله: «برای انگلیسی‌ها، زبان زبانی سخت ترین زبان برای یادگیری است.»
نکته هم درسی صفت عالی برتری یک شخص یا چیز را نسبت به چند شخص یا چند جیز بیان می‌کند. اگر صفت چندبهخشی باشد، قبل از آن «the most» اضافه می‌کنیم.

(کرامر)

(آتاها اصفری)

-۶۳ ترجمه جمله: «بازی به هر حال در باران و باد مداوم که هر چه بازی پیش می‌رفت قوی‌تر (شدیدتر) می‌شد، صورت گرفت.»
(۱) قوی شدن
(۲) موفق شدن
(۳) جلب توجه کردن
(۴) بهمود یافتن

(فریبا توکلی)

-۶۴ ترجمه جمله: «از آن جا که نوجوان ضعیف نمی‌دانست چگونه از خود دفاع کند، تصمیم گرفت در چند کلاس بوکس شرکت کند.»
(۱) دفاع کردن
(۲) مراقبت کردن
(۳) توصیف کردن
(۴) نگه داشتن

(کرامر)

(آتاها اصفری)

-۶۵ ترجمه جمله: «ساختمناهای دور میدان از نظر سیک معماری بسیار متفاوتند، اما به خوبی برای ساختن یک نمای زیبا ترکیب شده‌اند.»
(۱) جمع اوری کردن
(۲) کشش کردن
(۳) اختراج کردن
(۴) ترکیب کردن

(کرامر)

تَهْمِهْ مَنْ كُلُوْزْتَسْت ما بدنون آن نمی‌توانیم زندگی کنیم خون مایعی است که بدن ما به آن نیاز دارد. افراد بسیاری هر چند ماه خون اهدا می‌کنند. این راه خوبی است برای کمک به کسانی که به کمک احتیاج دارند. خون بدن شما را اذیت نمی‌کند و در مدت کوتاهی (خون) بیشتر تولید می‌کند تا جایگزین کند. خون شگفتانگیز است. به بدنان با خودن غذای سالم کمک کند تا تمام و توانمندی‌ها و ماده معنده که بدن شما تیار بارد را بگرد. زنان با سایر مانکین ۴/۵ لیتر خون دارند، در حالی که مردان با سایر میانگین حدود ۶/۶ لیتر دارند در نتیجه مردان بیشتر از زنان خون طردند.

(امیرحسین مراد)

-۶۶ (۱) قطره
(۲) مایع
(۳) سلول
(۴) عضو (بدن)

-۶۷ (۱) دریافت کردن
(۲) حمل کردن
(۳) اهدای کردن
(۴) جمع اوری کردن

-۶۸ (۱) نکته هم درسی
جمله می‌خواهد بیان کند که بدن خون بیشتری می‌سازد. پس سراغ «more» می‌رویم.
(کلوزتست)

(مدترنی موسنی کلیر)

-۵۵ پرونده برخی اعمال انسان با مرگ بسته نمی‌شود و امکان دارد بر اعمال نیک و بد آن افزوده و یا از آن‌ها کاسته شود. لذا پرونده اعمال به خاطر آثار متأخر گشوده (مفتوح) است.
دلیل نادرستی گزینه‌های «۱» و «۲»: دادن نامه اعمال و آگاهی انسان نسبت به تمام اعمال خود مربوط به قیامت است، نه برخ.
(دین و زندگی ا، درس ۵، صفحه ۶۲)

(محمد رضایی)

-۵۶ طبق آیات سوره آل عمران: «و شتاب کنید برای رسیدن به آمرزش پروردگاران و بهشتی که وسعت آن، آسمان‌ها و زمین است و برای مقیمان آمده شده است.» ارزشمند است که انسان برای کسب تقوا برای رسیدن به آمرزش الهی و بهشت وسیع او، تسریع کند.
بهشتیان با خدا هم صحبت‌اند و به جمله «خدایا تو پاک و منزه‌ی»، متوجه‌اند
(زمزمه پیوسته آنک است).

(دین و زندگی ا، درس ۷، صفحه‌های ۸۰ و ۸۲)

(محمد رضایی)

-۵۷ پیامبران و امامان، چون ظاهر و باطن اعمال انسان‌ها را در دنیا دیده‌اند و از هر خطابی مصنون و محفوظان (صیانت از هرگونه خطای)، بهترین گواهان قیامت‌اند.
با آمده شدن صحته قیامت، رسیدگی به اعمال در دادگاه عدل الهی آغاز می‌شود؛ یعنی بسترساز رسیدگی به اعمال، حواحد قبل از برپاشدن دادگاه عدل الهی است.
پس زنده شدن (احیای) همه انسان‌ها و کبار رفتن پرده از حقایق عالم، زمینه‌ساز رسیدگی به اعمال است.
(دین و زندگی ا، درس ۶، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵)

(محمد رضا فرهیانی)

-۵۸ پس از مرگ، گرچه فعالیت‌های حیاتی بدن متوقف می‌شود، اما فرشتنگ، حقیقت وجود انسان را که همان روح است، «توفی» می‌کنند. یعنی آن را به صورت تمام و کمال دریافت می‌نمایند.
در آیه «قال رب ارجعون لعلی اعمل صالحًا فيما تركت»، «هي گويد: پروردگارا! مرا بازگردانيد، باشد که عمل صالح انجام دهم». آگاه شدن انسان به کاستی اعمال صالح شناخته دهنده وجود شعور و آگاهی انسان در عالم برزخ است.
دقت شود که آیه «يَنْبُوا الْإِنْسَانُ بِوَمْنَثٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخْرَى» به وجود آگاهی و شعور در قیامت اشاره دارد، نه عالم برزخ.
(دین و زندگی ا، درس ۵، صفحه ۶۱)

(محمد رضا فرهیانی)

-۵۹ از آن جا که نصیحت پیامبر (ص) به یکی از یارانش: «برای تو ناچار هم‌شنی بخواهد بود ... آن همنشین، کردار توست.»، بیانگر تجسم عمل انسان است.
صدقای از آن، تجسم یافتن تصالح اموال یتیمان به ناحق به صورت زبانه کشیدن آتش از درون انسان است.
در مجالات از نوع تجسم عمل، ظلم، امکان‌نایدیر و غیرقابل قبول و تصور است، زیرا عین عمل به انسان داده می‌شود.
(دین و زندگی ا، درس ۷، صفحه‌های ۸۶ و ۸۹)

(محمد بقایی)

-۶۰ مدلسازی‌های غلط، تولید و نشر مطالب نامناسب و غیراخلاقی در فضای مجازی مثالی از آثار متأخر است که موجب سنگین شدن پرونده گناهان فرد، حتی پس از مرگ می‌شود و آیه مرتبط با آن، عبارت است از: «يَنْبُوا الْإِنْسَانُ بِوَمْنَثٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخْرَى».
(دین و زندگی ا، درس ۵، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

ترجمة متن درک مطلب دوم:

مونا دوست ندارد از مردم تقاضای کمک کند. اما برای او انجام دادن فعالیت‌های روزانه بتعهیابی دشوار است. او تقریباً ۱۳ سالش است، اما بزرگ‌تر از یک ۵ ساله نیست. مونا در حفظ تعادلش مشکل دارد و خیلی زیاد نمی‌تواند راه برود. وقتی که از صندلی چرخدار استفاده می‌کند، نمی‌تواند آن را خودش هل دهد. خوش‌بختانه، مونا یک سگ خدمت‌گزار شگفت‌انگیز به نام سام دارد. یک سگ خدمت‌گزار سگی است که آموزش دیده است تا به کسی که مشکل جسمانی دارد کمک کند. سام اجازه می‌دهد تا او تکیه کند وقتی که مونا راه می‌برد. او هم‌چنین صندلی چرخدارش را هل می‌دهد و چراغها را روشن و خاموش می‌کند. وقتی که مونا چیزی را زمین می‌اندازد، سام آن را برپمی‌دارد. او حتی شب چورابهای او را در می‌آورد.

سام هم‌چنین در مدرسه در کارهای روزمره به مونا کمک می‌کند. او کتاب‌های او را در کوله‌پشتی مخصوص از این کلاس به آن کلاس می‌برد. او تکالیف تکمیل شده مونا را در سینی تکالیف معلم‌ها می‌گذارد. در اتاق خذاخوری، اشغال او را دور می‌اندازد.

علاوه بر این که مونا را به سایر مردم کمتر وابسته کرده است، سام به او کمک می‌کند تا زندگی کامل تر داشته باشد. همکلاسی‌های مونا مانند غازها اطراف او جمع می‌شوند. این کار به او کمک کرده است تا دوست پیدا کند. سام هم‌چنین به مونا کمک می‌کند تا فعال‌تر باشد. با کمک او، مونا در یک پیاده‌روی بیش از ۵۰ کیلومتر را انجمن محلی نیکوکاری‌اش پول جمع کرد.

به خاطر سام، مونا مجبور نیست از مردم تقاضای کمک کند. سام او را به سایر بجهات نزدیکتر می‌کند و حتی به او کمک می‌کند تا اجتماعش را رساند.

(میرحسین زاهدی)

ترجمة جمله: «بیهترین عنوان برای این متن می‌تواند «چیزی که مونا به او کمک می‌کند. باشد».

(درک مطلب)

(میرحسین زاهدی)

ترجمة جمله: «بر اساس تعریف داده شده از سگ‌های خدمت‌گزار در متن، کدام‌یک از سگ‌های زیر به اختصار زیاد سگ خدمت‌گزار است؟»

«سگ جان، که وقتی جان وارد اتاق می‌شود، چراغها را روشن می‌کند.»

(درک مطلب)

(میرحسین زاهدی)

ترجمة جمله: «بر اساس متن، سام به مونا در انجام دادن همه موارد زیر کمک می‌کند، بجز انجام دادن تکالیفش.»

(درک مطلب)

(میرحسین زاهدی)

ترجمة جمله: «عبارت مشخص شده "on her own" در پاراگراف اول از نظر معنی به «به طور مستقل» نزدیک‌ترین است.»

(درک مطلب)

(میرحسین زاهدی)

ترجمة جمله: «کدام‌یک از تکنیک‌های ادبی زیر در این جمله که نویسنده در پاراگراف «۴» می‌نویسد، به کار رفته است؟ «هم کلاسی‌های مونا مانند غازها در جمع می‌شوند».»

«تشییبیه، یعنی مقایسه کردن با استفاده از کلمات «مانند» و «مثل»» (درک مطلب)

(امیرحسین مراد)

(۲) حاضری، سریع
(۴) سالم

-۶۹

(۱) نامناسب

(۳) پرجریب

نکته مهم درسی
عبارت "healthy food" به معنای «غذای سالم» است. قطعاً برای کمک به بدن باید غذای سالم بخوریم. گزینه‌های دیگر برای بدن مضر هستند.

(کلوزتست)

(امیرحسین مراد)

-۷۰

نکته مهم درسی

جای خالی با توجه به جمله قبل باید به صورت تفصیلی کامل شود. از آن جا که مقدار خون در مردان بیشتر از زنان است، گزینه «۲» را انتخاب می‌کنیم.

(کلوزتست)

ترجمة متن درک مطلب اول:

مغز بخشی از بدن است که به ما و هم‌چنین حیوانات کمک می‌کند تا جیزا را درک کنیم. در بدن انسان، مغز، استفاده از زبان را کنترل می‌کند. مغز مرکز کنترل کل بدن است. مغز از نوع خاصی از سلول‌ها تشکیل شده است. آن‌ها با یکدیگر و با اتصاب‌های موجود در بدن ما در ارتباط هستند. در تمام حیوانات، مغز به‌عنوان محافظت می‌شود. در انسان‌ها، جمجمه (استخوان‌های سر) از مغزهای آن‌ها محافظت می‌کند.

مغز ضصوی از بدن شما است که چیزی فکر کردن، یادگرفتن و احساس کردن شما را کنترل می‌کند. مغز هم‌چنین فعالیت‌های اساسی بدن مانند تنفس و ضربان قلب را کنترل می‌کند که به طور خودکار اتفاق می‌افتد. مغز از عصب‌ها استفاده می‌کند تا به بدن بگوید چه باید یکدیگر، برای مثال به ماهیچه‌هایمان می‌گوید که حرکت کنند یا به قلب می‌گوید که سریع‌تر بزند.

نیمه راست مغز، سمت چپ بدن را کنترل می‌کند و بالعکس (بطور محالف)، نیمه انسان در مقایسه با مغز بیشتر حیوانات دیگر، بسیار بزرگ است. هرچند حیوان بزرگ‌تر ناشد مغز آن بزرگ‌تر خواهد بود. گفته می‌شود، که مغز انسان‌شین تنها ۱.۲۳۰ گرم وزن داشت که این مقدار از میانگین مغز مرد بالغ (حدود ۱۴۰۰ گرم) کمتر است. ۰.۲٪ از وزن بدن مربوط به مغز است، اما حدود ۰.۵ میلیارد سلول عصبی دارد (به آن‌ها نورون نیز گفته می‌شود). کار نورون‌ها دریافت و ارسال اطلاعات به قسمت‌های دیگر بدن است.

(ساسان علی نژاد)

-۷۱

ترجمة جمله: «موضوع اصلی متن چیست؟»
«مغز و کارکردهای آن»

(درک مطلب)

(ساسان علی نژاد)

-۷۲

ترجمة جمله: «کلمه "their" در پاراگراف اول به «انسان‌ها» اشاره می‌کند.»

(درک مطلب)

(ساسان علی نژاد)

-۷۳

ترجمة جمله: «کلمه "male" (مذکر / مرد) در پاراگراف «۳» از لحاظ معنایی به «برای یک مرد» نزدیک‌ترین است.»

(درک مطلب)

(ساسان علی نژاد)

-۷۴

ترجمة جمله: «کدام یک براساس متن درست نیست؟»
«تمام اعمال بدن مثل فکر کردن، یادگیری، نفس کشیدن و ضربان قلب به‌طور خودکار اتفاق می‌افتد.»

(درک مطلب)

(ساسان علی نژاد)

-۷۵

ترجمة جمله: «از متن می‌توان فهمید که ...»
«سمت چپ مغز، سمت راست بدن را کنترل می‌کند.»

(درک مطلب)